

Програм такмичења из математике ученика основних школа

Опште напомене

Програм такмичења из математике ученика основних школа дефинише области у оквиру којих ће Државна комисија за такмичења ученика основних школа из математике припремати задатке за све разреде и све нивое такмичења.

Програм такмичења је урађен на основу плана наставе и учења за све разреде и на основу оперативних планова реализације наставе које је, на захтев Министарства просвете, науке и технолошког развоја, урадио Завод за унапређивање образовања и васпитања (планови доступни на следећем [ЛИНКУ](#)). Програм такмичења је рађен на основу следеће динамике: школско такмичење – почетак децембра; општинско такмичење – почетак фебруара; окружно такмичење – средина марта; државно такмичење – почетак маја.

Државна комисија се у свом раду мора придржавати датог Програма, али задаци одabrани за такмичење не морају покривати све области које су у Програму наведене.

Програм такмичења по разредима и нивоима обухвата следеће области:

III разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области наставе предвиђене програмом наставе и учења за I и II разред; – Бројеви прве хиљаде (читање и писање, месне вредности, упоређивање, сабирање и одузимање); – Римске цифре; – Преbroјавање и одређивање скупова бројева по датом упутству у првој хиљади (нпр. збир цифара броја, производ цифара броја, ...); – Уочавање правила за формирање бројевног низа.
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Множење и дељење двоцифреног и троцифреног броја једноцифреним; – Узајамни положај правих. Угао; – Преbroјавање геометријских објеката (тачака, дужи, полуправих, правих, углова); – Сабирање низова бројева; – Дешифровање рачунских операција (сабирање и одузимање).
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Зависност збира и разлике од промене компоненти операција; – Једначине са сабирањем и одузимањем; – Магични квадрати.

IV разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Све области предвиђене програмом такмичења за претходни разред; – Круг и кружница; – Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Обим сложених фигура; – Мерење и мере за дужину, масу, запремину течности и време. Проблемски задаци у вези са мерењем и датим мерама; – Разломци облика $\frac{a}{b}$ ($a \leq b \leq 10$); – Скуп природних бројева (читање и писање, месне вредности, упоређивање, сабирање и одузимање).
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Множење и дељење у скупу N_0; – Мере за површину. Површина правоугаоника и квадрата; – Задаци нумерације и преbroјавања.
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Једначине; – Неједначине са сабирањем, одузимањем; – Зависност резултата од промене компоненти операција.

V разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Све области предвиђене програмом такмичења за претходне разреде; – Површина и запремина коцке и квадра; – Сабирање и одузимање разломака једнаких именилаца (разломци облика $\frac{a}{b}$ ($a \leq b \leq 10$)); – Дељивост бројева. Прости и сложени бројеви. НЗС и НЗД; – Скупови и скуповне операције.
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Основни геометријски појмови; – Централна симетрија. Транслација; – Разломци (проширивање и скраћивање, упоређивање, децимални запис разломка); – Преbroјавање скупова тачака, фигура и бројева.
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Угао; – Сабирање и одузимање разломака; – Диофантове једначине (у скупу N_0).

VI разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Све области предвиђене програмом такмичења за претходне разреде; – Операције са разломцима и децималним бројевима. Једначине и неједначине. Примена разломака и децималних бројева; – Осна симетрија; – Цели бројеви и операције са њима; – Троугао (врсте, углови).
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Троугао (подударност); – Операције са рационалним бројевима.
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Троугао (конструкције); – Четвороугао (врсте, углови); – Дирихлеов принцип.
Државно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Једначине и неједначине у скупу рационалних бројева; – Четвороугао; – Операције са векторима; – Геометријски доказ; – Диофантове једначине (у скупу Z).

VII разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Све области предвиђене програмом такмичења за претходне разреде; – Пропорционалност, проценти; – Правоугли координатни систем у равни; – Површина троугла и четвороугла; – Квадрирање и кореновање; Операције са реалним бројевима.
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Питагорина теорема; – Степен и операције са њима; – Херонов образац и примене.
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Сабирање и одузимање полинома; – Значајне тачке троугла; – Увод у комбинаторику; – Решавање проблема коришћењем последње цифре.
Државно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Многоугао; – Полиноми и операције са њима; – Алгебарски разломци; – Примена Дирихлеовог принципа у геометрији; – Диофантове једначине (примена алгебарских трансформација).

VIII разред

Проблемски, логички и логичко-комбинаторни типови задатака могу бити заступљени на свим нивоима такмичења.

Ниво такмичења	Области
Школско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Све области предвиђене програмом такмичења за претходне разреде; – Круг; – Сличност; – Тачка, права и раван; – Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом; – Тангентни и тетивни четвороугао; – Једначине са апсолутним вредностима.
Општинско такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходни ниво такмичења; – Призма; – Линеарне Диофантове једначине.
Окружно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Пирамида; – Линеарна функција; – Нелинеарне Диофантове једначине.
Државно такмичење	<ul style="list-style-type: none"> – Области предвиђене за претходне нивое такмичења; – Системи линеарних једначина и примене; – Конгруенције по модулу; – Неједнакости и примене; – Елементарни проблеми екстремних вредности.

СРПСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА

Градиво предвиђено за све претходно наведене нивое такмичења.